

Załącznik nr 1   Symptomy krzywdzenia w domu rodzinnym

Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci, takie jak:

- uczeń mówi otwarcie o przemocy;
- uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
- uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- uczeń żebrze - uczeń jest głodny;
- uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- uczeń nie ma przyborów, odzieży, butów dostosowanych do warunków;
- pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- uczeń boi się rodzica/opiekuna, boi się powrotu do domu, ucieka z domu;
- uczeń wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- uczeń cierpi na regularne dolegliwości somatyczne np. bóle brzucha, głowy;
- uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny, samookalecza się;
- może też zachowywać się agresywnie, buntuje się;
- uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- używa środków psychoaktywnych;
- nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
- w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
- uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia;

Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców/opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Rodzic/opiekun:

- podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje- wypowiada się niespójnie, odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;
- odmawia kontaktów z pracownikiem szkoły lub ich unika, nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
- mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”), odrzuca małoletniego;
- poddaje małoletniego surowej dyscyplinie;
- jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy w stosunku do swojego dziecka;
- często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji- zachowuje się agresywnie albo jest apatyczny, depresyjny;
- nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
- faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.